

מעורב

בן-גוריון

עיתון היחידה למעורבות חברתית, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב

גיליון מס' 2 • שבט תשע"א • ינואר 2011

אימך כמחירה לווה יומי!

חשבתי שמצאתי מישהו שילמד עלי
זכות, טעיתי. אישה היא אישה
היא אישה. גם אם היא לסבית.

**קווירי בראדשו משתפת
אותנו במשבר זהות.**

נעמה לוי, עובדת סוציאלית מודאגת,
כותבת בעקבות המקרה המזעזע של רצח
הילדות ברעננה ומנסה לברר האם מדובר
באנחת רווחה או בהנחת רווחה.

תוכן עניינים

עמ' 3	על מה המהומה? / טל כהן
עמ' 4	אנחת רווחה או הנחת רווחה? / נעמה לוין
עמ' 6	משבר זהות? / קווירי בראדשו
עמ' 8	מחירי הדירות, הבועה הסטודנטאלית ומעורבות חברתית / עומרי גליק
עמ' 10	על לאומיות, רווחה וסולידריות חברתית / תומר קרת
עמ' 12	אדם לאדם... / נמרוד רפפורט
עמ' 13	"חוק האברכים" - הצד השני של המטבע / אלון גל
עמ' 14	צעד נוסף קדימה / ניר זילברברג
עמ' 15	תשחץ / משה גולדברג

"מעורב בן-גוריוני"

עיתון היחידה למעורבות חברתית, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב.

מופק על ידי היחידה למעורבות חברתית.
מנהלת היחידה: עו"ד ורד סרוסי כ"ץ
עורך העיתון: טל כהן, פעיל ב"קרן משה - התכנית למנהיגות"
עיצוב גרפי: קורן עיצובים, אדוה קורן חביב
טלפון המערכת: 054-5491895
פקס המערכת: 08-6472921
דואר אלקטרוני: BenGuriony@gmail.com
דף פייסבוק: מעורב בן-גוריוני

תודות ל: אושרית אליעזר, רכזת תכניות מלגה לסטודנטים.
אילן קלגרד, רכז תכנית "הדירות הפתוחות". נועה רוחם -
חן. נתי צחנסקי-GONZO Design Studio-על עיצוב הלוגו.

דבר מנהלת היחידה / ורד סרוסי כ"ץ

אני שמחה לפתוח את הגיליון השני של עיתון היחידה למעורבות חברתית "מעורב בן-גוריוני".

קיבלנו תגובות נלהבות אחרי צאת הגיליון הראשון. התגובות מעידות על הצורך הקיים בקמפוס לבטא רעיונות, מחשבות ורגשות על דמות החברה ועל האפשרות לשנותה. "מעורב בן-גוריוני" הוא זירה מתאימה לכל זה וכלי נוסף להעמקת מעורבותם של כל באי האוניברסיטה בציבוריות הישראלית.

אני מודה לטל כהן, עורך העיתון, על העבודה המסורה ולכל מי שטרחו לכתוב לעיתון. אני מקווה שכמונו תמצאו בו עניין רב.

ורד סרוסי כ"ץ
מנהלת היחידה

על מה המהומה? / טל כהן, פעיל ב"קרן משה - התכנית למנהיגות"

זוכר שאזרחי המדינה השמיעו את קולם בעניין קיוויתי שזכרוננו מטעה אותי וניגשתי למאגר המידע הגדול בעולם - האינטרנט. לא מצאתי ולא אזכור אחד למחאה ציבורית בנושא. מדהים, לא?

חברה אזרחית היא ביטוי המתאר התארגנות לא ממשלתית של קבוצה החיה במדינה ומתאגדת סביב נושא חברתי ולמען האינטרס הציבורי. חוקרים רבים שואלים את השאלה האם חברה אזרחית קיימת בישראל?

והאמת היא, שלאחר שצפיתי בהפגנות בצרפת, שאלתי את עצמי את אותה השאלה.

נכון, ההיסטוריה ארוכת השנים של צרפת והניסיון של הציבור במאבק בשלטון, המכתוב גזרות כלכליות שמקשות על חייהם, יכולים להסביר את ההתנגיטות המהירה של ההמונים למען המטרה, אבל גם אם נכון הדבר, האם עלינו לדבוק בטיעון זה כדי להסביר מדוע החברה הישראלית אדישה

לפני כחודשיים חתם ניקולאי סרקוזי על הרפורמה בגיל הפרישה, שהעלתה את גיל הפרישה בצרפת מ-60 ל-62. לאחר שחתם על החוק, אשר אושר לפני כן בסנאט, הצהיר כי "מערכת הפנסיה של צרפת ניצלה" וכי "אני מודע לכך שמדובר ברפורמה קשה, אך תמיד האמנתי שזוהי חובתי וחובת ממשלתי ליישם אותה".

בשבועות שקדמו להצבעה בסנאט צרפת כמעט עלתה בלהבות. יותר ממיליון צרפתים יצאו לרחובות בכל ערי

צרפת והשבתו את התחבורה הציבורית במדינה, כשהם נושאים שלטים ועליהם כתובות מחאה כנגד ממשלת סרקוזי. ההפגנות אורגנו על ידי איגודי העובדים, שהצליחו לשלב בין הכעס על העלאת גיל הפנסיה לבין המחאה כלפי ההחלטה לגרש מצרפת צוענים שאינם מחזיקים בתעודת זהות. שרת האוצר של צרפת, כריסטין לגארד, אמרה בראיון לתחנת הרדיו

אירופה 1, כי השביתות נגד העלאת גיל הפנסיה בצרפת עולות לכלכלה הצרפתית בין 200 מיליון יורו ל-400 מיליון יורו מדי יום. "מעבר לעלויות, שקשה לאמוד אותן, השביתות פוגעות באטרקטיביות של צרפת".

קשה להתעלם מאופי דבריה של לגארד, שמזכירים באופן מעורר גיחוך אשת מלוכה צרפתית מהמאה ה-16, מארי אנטואנט, בביטוייה המפורסם "אם אין להם לחם, שיאכלו עוגות", ביטוי שהוביל אותה בסופו של יום לגיליוטינה.

המחאה הציבורית וההפגנות ההמוניות הציבו את צרפת בסדר היום הציבורי בכל רחבי העולם וגרמו לי להיזכר, שאי שם, בשנת 2003, במדינת ישראל הובאה בפני הכנסת הצעת חוק גיל הפרישה לפיה יש להעלות את גיל הפרישה לנשים ולגברים ל-67. החוק עבר ונכנס לתוקף מינואר 2004.

בשנת 2004 הייתי חייל בצבא ההגנה לישראל, גיל בו הייתי מעורה היטב בתהליכים המתרחשים במדינה, ואיני

לגזרות הכלכליות אשר מתקבלות במדינה?

גם בשנת 2009 כשאושר לראשונה בהיסטוריה תקציב דו-שנתי, היה נדמה כי זהו תהליך המסתתר מאחורי הנושא הביטחוני ומסתווה בין חלוקת הכיסאות. הציבור הישראלי לא עמד על רגליו האחוריות ומחה על העוול שנגרם לו. הרי כלכלה היא עניין לכלכלנים; אם אינך כזה, כנראה, לא תוכל להחליט אם הביטחון חשוב יותר מבריאות או לא.

לא הייתי רוצה שישראל תהיה צרפת, לא הייתי רוצה לערוף שום ראש בגיליוטינה, אבל הייתי רוצה שהציבור בישראל יבין את המשמעות הדמוקרטית הנגזרת מאחורי התקציב הדו-שנתי. הייתי רוצה לראות את הציבור הישראלי מוחה נגד גזרות כלכליות אשר פוגעות בנו, בחלשים שבינינו, באלו שזקוקים לעזרת החברה ואינם מסוגלים לעמוד בעול לבדם. הייתי רוצה שתהיה בישראל סולידריות חברתית.

אנחת רווחה או הנחת רווחה/

נעמה לוין, עובדת סוציאלית ובוגרת התכנית "פעילי ציבור"

ולמרות שהוא מזהיר מסטיגמטיזציה, המסר שמחלחל הוא ברור - האנשים אשמים במצבם ואולי אף מסוכנים לעצמם. מסר שמתחדד אף יותר לאור הפתרון אותו הוא מקדם - "מערכת אזהרה". גם העובדה שלפני כן מזכיר השר כי לא היו סימנים מעידים כי האם תרצח את בנותיה, לצד עדויות שפורסמו בכלי התקשורת, בהן נשמעים שכנים הטוענים כי "מדובר במשפחה שלוהה ללא עבר בעיית של אלימות, אך במצב כלכלי לא פשוט", אינם משנים את השיח. העיקר, שלא ניתן לעובדות לבלבל אותנו.

התנהלות זו מעלה את התהייה האם שר הרווחה עצמו שותף לקידומה של אותה מדיניות אנטי-חברתית, שמטרתה לגלגל את האחריות מהמדינה ולהמשיך ולייצר סביבה התומכת בתהליכי ההפרטה. אותה מדיניות המקצה משאבים דלים לנושאים החברתיים ומונעת קידום של פתרונות שיאפשרו לאנשים לחיות בכבוד, כגון: הרחבת התעסוקה בשכר הוגן, אכיפת חוקי עבודה והגדלת תשלומי העברה שהוכחו בדו"ח העוני האחרון כגורם משמעותי לצמצום העוני. מדיניות זו פוגעת בתנאי התעסוקה של העובדות הסוציאליות, וביכולתן להתפנות לתפקידן המקצועי לסייע לאוכלוסיות מוחלשות ולפעול לשינוי חברתי. במקום זאת העובדות הסוציאליות נאלצות לנקוט בצעדים של כיבוי שריפות, מענים חומריים והישרדות יומיומית.

אינני רוצה לטעון כי לא יתכנו מקרים של מחלות נפש - ואכן כל מקרה צריך להבחן לגופו. במקביל, אין ספק כי יש לנקוט בצעדים שיבטיחו את הזכות לחיים של כל ילד בישראל.

עם זאת, האם אנחנו לא מסיטים את הזרקור מהשחקן העיקרי? עד מתי נקבל כמשנה סדורה את הגזירות הכלכליות ותהליכי ההפרטה שמאפשרים למדינה להתנער מאחריותה לאזרחיה? האם שוב אנחנו חוטאים בהאשמת האנשים בעוניים, ומשחקים ככלי ליד המדיניות האנטי-חברתית המביאה משפחות רבות למצבי מצוקה קיצוניים? האם אנחנו לא ממהרים לשפוט את האנשים החיים

רצח הילדות ברעננה בחודש שעבר העלה שוב שאלות נוקבות וחשובות, אך ספק אם ממצות - איך קורה שהורה קוטל את חייו של ילדו שלו? איפה היו שירותי הרווחה? האם התקשורת תורמת להישנותם של מקרים אלו? האם האלימות שאנו חשופים אליה במרחב הציבורי (בכנסת, בתקשורת, בכבישים, ברחובות...) פלשה גם למרחב האישי? האם איבדנו את היכולת שלנו כחברה להגן על עצמנו?

לצד שאלות אלו ואחרות אנו ממהרים לחפש אשמים, כשעל המוקד מועלות ראשונות העובדות הסוציאליות בטענה כי לא עשו מספיק או ההורים (במקרה הנוכחי - האם), שקל מאוד לקטלגם כסובלים ממחלות ומנכויות נפשיות. לעומת זאת את קובעי המדיניות ואת ממשלות ישראל איננו ממהרים להאשים, למרות אותה מדיניות אנטי-חברתית שהופכת את אזרחיה בכלל ואת העובדות הסוציאליות כשליחים שלה לקורבנותיה הישירים, שאף נדרשים לשאת באחריות לתוצאותיה.

אמנם על העובדות הסוציאליות יש כביכול מי שמגן, אך גם זה למראית עין בלבד, אשר מנציחה אף היא את השיטה. כך, בכתבה ששודרה בערוץ 2 בערב שבת, שר הרווחה בכבודו ובעצמו, יוצא להגן על העובדות הסוציאליות העושות כמיטב יכולתן, למרות העומס הרב ושכרן העגום. אך נדמה שגם שייך זה, עוסק בעיקרו בטיהור שמו של משרד הרווחה, ובהתפארות במענים הקיימים (דוגמת מועדוניות לילדים), או החקיקה שהוא מנסה לקדם (הפעלת מערכת איתותים ואזהרות במקרים דומים), במקום להתמקד בשורשי הבעיה.

על ההורים, אין מי שיגן, אפילו למראית עין בלבד. באופן אירוני וצורם, גם שר הרווחה חוטא בהתנצחויות רדודות מול המשפחה האבלה. הוא ממנה להאשים את האם הרוצחת ומנסה להרגיע את ילדי ישראל שאולי שואלים את עצמם אם "גם ההורים שלהם הם כאלה". הוא מכנה זאת כ"בעיה שחוצה תחומים של מסוכנות אנושית" וכ"סוגיה שקודם כל נוגעת למחלות נפש ולנכויות נפש",

וחומרת העוני הגיעה לשיאה. אך כרגיל, גם נתונים אלו נדחקו לשולי השיח הציבורי, כמו האנשים שמאחוריהם, והעובדות הסוציאליות. זאת כנראה עד הפעם הבאה, כשאירוע נוסף יגרום לזעזוע רגעי, ולהאשמות חדשות-ישנות. וחוזר חלילה.

ובינתיים, האשמה העיקרית מוטלת לפתחנו, הציבור הרחב, שמאפשר לממשלות ישראל להוליכנו שולל שוב ושוב, ולהסיט את הזרקור מפתחם. להמשיך בהנחת הרווחה שלהם, ולנשום אנחת רווחה. הנחות ואנחות אלו, בסוף ישימידו אותנו לדעת, אם לא נתעורר. ועכשיו.

במצוקה בלתי נסבלת, בלי לנסות להבין איזו תחושת השפלה, פגיעות וחוסר אונים היא עשויה להביא איתה? האם שכחנו את אותן עדויות שמביאים לפתחנו חדשות לבקרים, על הבושה הכרוכה בחיים בעוני, הפחדים והחרדות היומיומיים, אובדן הביטחון והכבוד העצמי, דברים המביאים לא פעם את האנשים הסובלים ממצוקה זו, לכדי מחשבה לשים קץ לחייהם "ולגמור עם כל העוני הזה"?

רק לפני חודש פורסם דו"ח העוני והפערים החברתיים לשנת 2009. על פי הדו"ח, המשפחות נעשו עניות יותר,

נא לרפיו: "אוניברסיטה בָּעַם"

חדי העין במרחב הפתוח של היחידה למעורבות חברתית וודאי הבחינו בהתרחשות מעניינת ליד עמדת המחשב המרוחקת (אי שם מעבר להרי החושך, ליד הארונות). הרמז היחיד באשר לאותה התרחשות הגיע כאשר על השולחן הונחו מגשי דפים עם כותרות תמוהות כמו "פסיכולוגיה נשים" או "ניהול נוער" ועל הארון נתלה שלט שתום לא פחות: "אוניברסיטה בעם – הידע מגיע לכולם".

התכנית "אוניברסיטה בעם" מבקשת לפתוח את שערי האוניברסיטה בפני אנשים אשר נסיבות חייהם הגבילו את גישתם ללימודים אקדמיים ולאפשר להם לרכוש ידע חיוני ושימושי בתחומים הנלמדים באוניברסיטה, מתוך אמונה כי ידע הוא כוח הצריך להיות שייך לכולם. התכנית, יזמה מקורית של ד"ר עדי קול, פועלת בחמש השנים האחרונות בהצלחה רבה באוניברסיטת ת"א ומתחילה כעת את שנת הפעילות הראשונה באוניברסיטת בן-גוריון בנגב.

המרצים בתכנית הם סטודנטים לתואר ראשון (בשנים ב' ו-ג') אשר מעבירים קורסי מבוא ייחודיים המותאמים לצרכים ולתחומי העניין של אוכלוסיית היעד. השנה יחלו את לימודיהם ב"אוניברסיטה בעם" באוניברסיטת בן-גוריון בנגב כ-300 תלמידים בקורסי המבוא בפסיכולוגיה ובניהול.

"אני יודע שלא יהיה לי תואר, אבל עצם העובדה שאני באוניברסיטה ושהמורים הם סטודנטים מן המניין, נותנת לי ביטחון והשראה. בשבילי זאת חוויה מתקנת להרגיש שדלתות ההשכלה נפתחו גם בשביל אנשים שקרו

להם טרגדיות ושגדלו בנסיבות שבהן לא הייתה להם את היכולת לבחור. אני חושב שהסטודנטים באוניברסיטה הם מלח הארץ. עברתי מסלול שונה מהם אבל בנשמה אני כמוהם וכשאני קרוב אליהם אני מרגיש שייך. זה שווה לי יותר מהכול" (תלמיד בתכנית בת"א, מתוך עיתון התכנית).

"זה כל הקסם", והוא סוף-סוף הגיע גם לבאר-שבע...

משבר זהות? / קווירי בראדשו

הבינארית, חשיבה המעמידה בצד אחד תכונות כמו: אסרטיביות, יוזמה, מנהיגות, ובצד השני: רך, טיפול, דאגה. לא שיש בעיה עם התכונות של המין האחר, אלא שהבעיה מתחילה כאשר החברה שלנו מייחסת להן עליונות.

התחושה הזאת שגם עכשיו אין מי שיבטא אותי, החלה לחלחל במצעד הגאווה הדומיננטי האחרון, והכתבות השונות שליוו אותו. האווירה הכללית הייתה הומואית בעיקרה, החל מהדוברים, הרקדנים, המארגנים וכו'. אבל הדבר הגרוע באמת היה הכתבה "איפה הבנות?" שהתפרסמה באחד העיתונים הגדולים. בכתבה תהו המנהיגים הפוליטיים והתרבותיים של הקהילה על השאלה היכן המנהיגות הלסביות. הנה כמה מ"פניני הכתבה": "אני מכיר המון בנות מדהימות שהיו יכולות לייצג את הקהילה הלסבית, אבל כנראה שיש משהו בציבור הזה שלא השכיל לפתח מנהיגות", כך נשמע ניב וויצמן חבר מועצת ת"א ויועץ ראש העיר לענייני הקהילה ההומואית. אה, סליחה. עוד פנינים: "דיברתי עם המפיקים של הישרדות והאח הגדול, והם אמרו לי, ואני מאמין להם שהם מחפשים לסביות בנרות, אבל אלה שהגיעו למיונים פשוט לא מעניינות". את

חשבתי שמצאתי מישהו שילמד עלי זכות, טעיתי. אישה היא אישה היא אישה. גם אם היא לסבית. אישה זקוקה להגדרה שבה היא מרגישה הכי נוח, ובעיקר אנחנו הנשים רוצות, משוועות ומחפשות את המקום שקולנו יישמע בו.

חשבתי לתומי שמצאתי את המקום הזה. זה שמקבל את הנשיות שלי כמו שהיא, אותו אחד שמעריך אסרטיביות, נחישות ועוצמה. המקום המיוחד הזה שבו המראה שלי אינו הדבר היחיד ששופטים אותי על פיו. מקום שבו מישהי תבטא מה הצרכים המיוחדים שניכרים בדרכה של אישה במלכוד 22 הזה שנקרא 'מציאות'. מסתבר שטעיתי, חלקית לפחות.

נכון, הגעתי למקום שבו לא מחפשים את ניתוח השתלת החזה, ושלא מצפים ממני ללבוש בגד מסוים - נשי או גברי. אבל הדבר הכי משמעותי שאותו חיפשתי איננו - שמישהי תדבר אותי.

כן, כן מאוד מהותני, אבל בוא נהיה אמיתיים, האפליה כלפיי היא על בסיס מהותני - אישה.

כיצד הגעתי לסטואציה שבה גם בקהילה השוברת מגדרים שאליה הצטרפתי, אין שום דבר קווירי? לא קיים שם ערעור על החשיבה הדיכוטומית,

יום הכלאת הסטודנטים במנו"ף

מנו"ף (מנהיגות נוער ואזרחות פעילה), אחת מתכניות הדגל של היחידה למעורבות חברתית, הפועלת בשיתוף עם עיריית באר שבע, כיוונים ומשרד החינוך-מינהל חברה ונוער, קיימה ביום שישי, 29 באוקטובר 2010, יום הכשרה לסטודנטים שיפעלו בה השנה.

מטרת התכנית היא לחבר את בני הנוער הלומדים בכיתות ח' של העיר באר שבע אל העיר בעזרת חשיפה אליה, לעודד את ההיכרות עמה ולפתח רגישות חברתית בלבו של כל ילד. התכנית הנה חלק מהכשרת המנהיגות של ילדי כיתות ח' בעיר ופועלת בשלושה מישורים: שיעורים בכיתות, התנדבות עם התלמידים ברחבי באר שבע ופעילויות שיא.

ההכשרה התקיימה במוזיאון באר שבע, שם הקשיבו הסטודנטים להרצאה על העיר וסיירו במוזיאון. בנוסף, חוו סדנת התמודדות עם האתגרים הצפויים בשנה זו וחוו שיעור לדוגמה.

הסטודנטים המנו"פים נבחרו בקפידה והיחוד שבהם הוא האג'נדה החינוכית הברורה שאיתה הם מגיעים לעשייה. הסטודנטים השנה מגיעים מרקעים שונים ומכל גווייה של הקשת החברתית בישראל: דתיים, חילונים, קיבוצניקים, עירוניים, תלמידי הנדסה, תלמידי מדעי הרוח ועוד. גיוון זה ואיכותם של המנו"פים ייצרו, בוודאי, שנה מעניינת ומלאת עשייה.

בהצלחה לכולם!!!

שתכליתו להבין מה קורה להורים רגע אחרי שהם שומעים את המשפט "אמא ואבא, אני הומו". הסרט יצר דיון שלא התקיים בטלוויזיה המיינסטרימית אף פעם. אך האם ארבעה סיפורים של הומואים לעומת סיפור בודד של רוני קין, וסיפור קיצוני אחר של נידוי מובהק של הילדה הם ייצוג הולם? יש יותר הומואים מלסביות? או להפך? מדוע שוב קולי נדס? האם הגיוני שהנרטיב שאותו מנחילים למיינסטרים הוא נרטיב הומואי בלבד? כן. זה מה שעושים בפועל. נותר רק להביט על כמה הומואים אנחנו מכירים בטלוויזיה, קולנוע, סדרות, לעומת כמה לסביות. הבעיה המרכזית כאן היא ששוב יוצרים נרטיב היסטורי-תרבותי-פוליטי אשר מייצג רצונות, תשוקות ומאווים של חצי מהאוכלוסייה. כאשר בסרט מציגים שני סיפורים של נשים, האחד מייצג חוויה "נאורה" באופן קיצוני והשני מייצג את השונה, החריג המובהק בצד השני של הסקאלה.

ההנהגה הפוליטית והתרבותית שמייצגת הומואים בלבד הוכיחה לי פעם נוספת שהאפליה נגדי היא כאישה בראש ובראשונה, לא משנה אם אני לסבית, שחורה, לבנה, עשירה או ענייה. בראש ובראשונה מבחינים בכך שאני נקבה. ההנהגה הפוליטית והתרבותית של הקהילה הוכיחה לי פעם נוספת כי קולי אינו חשוב, שעלי להמשיך להיות מעוצבת כ"אחר", המין השני. בפרפרזה לסימון דה בובאר - אינני מוגדרת כלסבית בפני עצמי - אני שאינו הומו. אם תחשבו רגע לבד יש שלל דיכטומיות שיתארו היטב את הבינאריות שבין גבר לאישה רק בשינוי אדרת להומואים ולסביות. דווקא בתוך קהילה שמתיימרת להרחיב את משמעות המגדר ומה שהוא מייצג, דווקא בתוך קהילה שיודעת הדרה מהי, דווקא כאן, חשבת שקולי יישמע בגאווה. טעיתי. אז שקט: עכשיו הומואים.

זה אמר גל אוהובסקי ממעצבי התרבות הגאה. אם זה לא מיזוגניה ושוביניזם טהור, הביאו לכאן מיד את אריסטו שילמד אותי שוביניזם מהו.

אחרי הכתבה הזאת הייתי שרויה בדיכאון "ייצוג פוליטי". עד שהתוודעתי ל"פורום נשים ייצוג הולם", ששם מתחילים ניצני מאבק פמיניסטי-קווירי. הבה נסכים שהבסיס לאפליה הוא מהותני, על רקע היותי אישה (גם כן מושג...), הנה אפילו הומואים מפלים אותי על רקע זה. ועם זאת, הזהות הנשית\אישית שלי היא קווירית - משחקת על הסקלה שבין "אישה" מוחלטת ל"גבר" מוחלט, איפה שמתחשק לי בכל יום, פרפורמנס שכזה. "פורום נשים ייצוג הולם" היא תנועה שמנסה לבנות מנהיגות נשית לסבית, שתפעל בנושאים פוליטיים ותרבותיים (ואכן, ת"א כמרקחה). סוף סוף תנועה שתשמיע את הקול הנשי-לסבי על צרכי השונים. דוגמאות ספורות: זוג לסביות (עדיין נשים) ירוויחו משכורות פחותות מזוג הומואים. יציאה מהארון של נשים וגברים איננה אותה התמודדות, מציאת עבודה, הריון ועוד.

הפעם השנייה והמתסכלת בהחלט שבה חשתי שאין מי שיבטא אותי הייתה לאחר הקרנת הסרט "אמא, אבא יש לי משהו לספר לכם". סרט דוקומנטרי חשוב

מחירי הדירות, הבועה הסטודנטיאלית ומעורבות חברתית/ עומרי גליק, רכז שכונה יא' בתכנית "הדירות הפתוחות".

אבל לי יש תשובה אחרת לשאלה, והיא טמונה במושג השגור בפי כל סטודנט: "הבועה הסטודנטיאלית". אין סטודנט שלא מכיר את המושג הזה, שגבולותיו מאוד מצומצמים ולא צריך להיות נווט חוד ביחידה מובחרת כדי למצוא את דרכך באותה בועה: רגר, רינגלבלום, בן יהודה, שמעוני ווינגייט. אני מתנצל מראש אם החמצתי מספר רחובות אבל אני מבטיח לכם שגם הם נמצאים ברדיוס התחום היטב בפאבים שכולנו מכירים טוב טוב.

אז מה הפלא שאנחנו מתלוננים ומתפלאים שבעל

מימיתנו, סטודנטים בבירת הנגב, לא נתקל בתופעה המדאיגה של העלאת שכר הדירה בבאר שבע, שכר הדירה שאמנם נמוך משמעותית מהמחירים במרכז הארץ, אבל בהשוואה לשנים עברו עדיין עלה בעשרות אחוזים. אני מניח שאם הייתי מקבל שקל על כל תלונה ושיחה בנושא, הייתי כבר כריש נדל"ן ששולט ברבי קומות בעיר.

שאלת מיליון הדולר, תרתי משמע, היא מהי הסיבה לכך: האם מדובר על ההתפתחות המבורכת של האוניברסיטה, שבה החלו ללמוד השנה למעלה מ-

19,000 סטודנטים וכתוצאה

מכך נוצר מצב שהביקוש עולה על ההיצע? או שבאמת מצאי הדירות בעיר הוא ברי וסטודנטים נאלצים לשלם את המחיר?

סיבה אפשרית נוספת היא, שבעלי הדירות הבינו שאוניברסיטת בן-גוריון בנגב היא מן המבוקשות בארץ והנכס שבידם יכול להניב תשואות גבוהות יותר ולכן הם מעלים את דמי השכירות משנה לשנה בתקווה כי הרצון ללמוד באוניברסיטה יגבור על הרצון לחסוך.

ואולי הסיבה היא בכלל העובדה כי כבר בחודש יוני, ארבעה חודשים שלמים לפני תחילת השנה האקדמית, שוק חיפושי הדירות מתחיל לפרוח ונוצרת תחושת בהלה וחשש כי לכולם כבר יש דירה. בינינו, אף אחד לא רוצה למצוא את עצמו ישן בבית הסטודנט...

הבית מתקשר בסוף השנה ומודיע כי שכר הדירה עולה, אם אנחנו לא מתפשרים על מרחק הליכה של לא יותר מ-15 דקות מהאוניברסיטה, ששנת הצהריים בין חלון לחלון לא תתמוסס ושבראורחות שיש נהיה קרובים ככל האפשר לחברים לספסל הלימודים. אה, והכי חשוב שכולנו נהיה במרחק שמיעה ממסיבת הדירה הכי שווה בקמפוס.

בחייהם אם אנחנו לא נגור בשכונותיהם וניתן להם את האפשרות להכיר ואף לשאוף למה שלנו נראה כברור מאליו.

אין לכם מושג איזו הרגשה זו לגור בשכונה שאתה אינך אורח לרגע, אלא מתגורר בקהילה ומשתלב באופן עמוק ובלתי אמצעי עם התושבים שחיים לצדך.

ופה אני רוצה לשרטט בפניכם את הקשר שיש בין מחירי הדירות, הבועה הסטודנטיאלית ואיך זה לכל הרוחות קשור לפרויקט ה"דירות הפתוחות"?

דמינו שהיינו מחליטים מחר בבוקר, כי מעכשיו כולנו חיים בשכונות שמרוחקות 20 דקות מהאוניברסיטה או סתם בשביל ההרגשה הטובה שלי, בשכונה יא'. אני מתיימר להיות גאון כלכלי, ופה אני מעמיד למבחן את המרצה שלי למיקרו כלכלה ומנבא כי מספר הדירות הפוטנציאליות יעלה פלאים ומחירי הדירות יחזרו כמה שנים אחורה לפני שתספיקו לראות את גור הנחייה הבא בקמפוס.

אז נכון, רוב הסטודנטים יגידו לי שאני חי בעולם משל עצמי ואין שום סיכוי שזה יקרה "כי לבאר שבע באים בשביל הבועה הסטודנטיאלית ועניין הקרבה לקמפוס הוא קריטי".

התשובה שלי היא מאוד מקורית: אם תרצו, אין זו אגדה.

אז תכל'ס, אם אנחנו גם רוצים שהמחירים ירדו לסכומים שווים לכל כיס, גם רוצים לגור בעיר שאיננו אורחים בה לרגע וגם רוצים להשתלב בחברה, יש לי פתרון מצויין בשבילכם. בואו ל"דירות הפתוחות".

רבים וטובים יעידו כי בשנה שעברה גם אני הייתי חלק בלתי נפרד מהבועה, והגעתי אליה מאותן הסיבות שחבריי וחברותיי שם עד היום.

אז זהו, השנה עברתי דירה, ולא, אני לא גר בבועה הסטודנטיאלית אלא במקום שנקרא שכונה יא', שממוקמת אי שם מעבר לקשת (סוף מצדה). לא עברתי לשם כי החלטתי לנסות לשבור את כוחות השוק בעזרת כוחותי הבלתי נדלים, אלא כי הצטרפתי לפרויקט שנקרא "הדירות הפתוחות", במסגרת היחידה למעורבות חברתית שפועלת באוניברסיטה ושמה לה למטרה להיות מעורבת בחברה.

לעניות דעתי, הדבר המייחד את "הדירות הפתוחות" משאר פרויקטים חברתיים כאלו ואחרים, היא

העובדה כי אתה גר במקום בו אתה מקיים את החוג שלך. את הילדים שמגיעים לחוג אתה לא פוגש רק פעמיים בשבוע במהלך הפעילות, אלא פוגש אותם מדי בוקר בדרך לאוניברסיטה ובכלל, רוב הסיכויים שרובם גרים באותו בלוק שאתה גר בו. הילדים האלו, שגדלים בעיר שנמצאת בה אחת האוניברסיטאות המובילות בארץ, לא יפגשו סטודנט

על לאומיות, רווחה וסולידריות חברתית/ תומר קרת, בוגר התכנית "פעילי ציבור"

חברתית מתונה והתיימר לחזות את מסלולו של משק כנפי ההיסטוריה. הוא טען שמצב הפועלים ימשיך להתדרדר, עד שהם ישברו את הסדר החברתי הקיים ויקימו מדינת פועלים מתקדמת, שתשחרר את האנושות מפערים חברתיים ותבטיח שוויון ושגשוג לכולם.

מארקס האמין שהלאומיות אינה אלא מצג שווא "תודעה כוזבת" שכל מטרתה היא לגרום לפועלים גרמנים להילחם בפועלים צרפתים, במקום להתאחד נגד הסדר הישן המשעבד. מארקס התנגד לדמוקרטיה הליברלית וראה בה יציר מלאכותי שנועד להנציח את הפערים החברתיים. מובן שהתנגד לסדר החברתי הקפיטליסטי על כל היבטיו ודרש לנפץ אותו. "עולם ישן

עד היסוד נחריבה", כדברי האינטרנציונאל, המנון

הפועלים המהפכני.

המרקסיסטים התיימרו לבטל את הניכור החברתי, את הניצול ואת הפער המעמדי בין קבוצות כלכליות שונות בחברה. בפועל הם הביאו את הניכור והדיכוי האנושי לשיאו, ומשטרי

דיכוי קומוניסטיים רצחניים צצו כפטריות אחרי הגשם. מיליונים גוועו ברעב כתוצאה מהלאומות רחבות טוטאליות וחסרות אחריות חברת המועצות של לנין ואח"כ של סטאלין, ובסין הטאואיסטית (ואפילו בימינו, בקוריאה הצפונית). מיליונים נרדפו ונרצחו בהוראת הטוטאליטריות הקומוניסטיות, ועוני היה מנת חלקם של כמעט כל אזרחי המשטרים הקומוניסטיים.

לעומת זאת, מדינות הלאום הן אלו שאפשרו לאזרחיהן רווחה כללית וצדק חברתי. לכלל גרמני בשם אדוארד ברנשטיין הציע תכנית מרחיקת לכת, שמקבלת את כללי המשחק של כלכלת שוק חופשי, תוך הוספת הגבלות והבטחת זכויותיהם של העובדים, והספקה שוטפת של שירותי רווחה על ידי המדינה. המדינה הגרמנית שהוקמה ב-1870 הפכה למדינת רווחה וסיפקה חיים בכבוד לכלל

כאשר מדברים על פעילות חברתית, על סולידריות ודאגה לאחר, על תפקיד המדינה בדאגה לחלשים, נדמה כי לעתים אנו שוכחים את הסיפור ההיסטורי שהביא אותנו לחשוב דרך מודל מדינת הרווחה. ראשית ברצוני לציין כי, על פי תפיסתי, השגת רווחה לכל האוכלוסייה במדינת ישראל היא מטרת העל שאליה אנו צריכים לכוון עצמנו. מדינת רווחה היא מדינה שבה כלל אזרחי המדינה יכולים לחיות חיים הולמים, והיא מספקת את הצרכים הבסיסיים כמו מזון, בריאות, דיור, השכלה ועוד. בנוסף, מדינה כזו מספקת לפרטים החיים בה אפשרות לנהל חיי פנאי כלשהם. לעתים קרובות האידיאולוגיה הסוציאליסטית נתפסת ככזו שסותרת את הלאומיות. ברצוני לנסות להוכיח אחרת.

שורשי מדינת הרווחה נמצאים בתורה, בספר דברים, שם מצויים בני האדם בחוקים סוציאליים, לדוגמה, הקפדה על שנת השמיטה - שנה בה תוצרי עיבוד השדה ניתנים לעניים.

גם ביוון העתיקה במאה

השישית לפני הספירה ביטל פייסיסטרטוס את השעבוד של גברים יוונים באתונה על סמך חובות ודאג לרווחת המוני אתיקה. עם זאת, את הרעיון של רווחה ושוויון כלכלי כעקרון מדיני מודרני הציגו לעולם היעקובינים, שהיו סיעת השמאל במהפכה הצרפתית וששלטו בצרפת במשך תקופה קצרה בשנת 1793. במהלך שלטון הטרור קצר הימים שלהם נערפו 16 אלף ראשים באמצעות הגליטיונה.

מובן שאבי הסוציאליזם המודרני והמהפכני הוא הוגה הדעות הגרמני הנודע, קארל מארקס. מארקס ניתח את החברה הקפיטליסטית התעשייתית, שבימי התפתחה בשיא כוחה, ושיקף לעולם כיצד היא גורמת לניצול של המוני הפועלים המדוכאים על ידי המעמד המנצל - בעלי אמצעי הייצור. מארקס לא הסתפק בביקורת

עלר לנים לתכנית פאנוניברסיטאית לקידום תכניות תכנון גבוהה

התכנית לקידום הנגישות להשכלה גבוהה בנגב היא תכנית אזורית ייחודית הפועלת זה עשור כדי לחזק את המוביליות החברתית של צעירי הנגב, לצמצם פערים לימודיים בין תלמידי הדרום לחבריהם במרכז ולהגדיל את מספר תלמידי הדרום הפונים ללימודים באוניברסיטה, מתקבלים ומצליחים בעיקר במחלקות התחרותיות.

מטרת העל של התכנית האוניברסיטאית להגברת הנגישות להשכלה גבוהה בנגב היא להגביר את הסיכויים של תלמידי הדרום להתקבל למחלקות התחרותיות באוניברסיטה.

בתכנית משתתפים כ - 1,300 תלמידים מעשרים ותשעה בתי ספר מארבעה עשר ישובים בדרום: באר שבע, דימונה, ערד, שדרות, אופקים, מצפה רמון, ירוחם, תל שבע, כסיפה, רהט, לקייה, קריית גת, קריית מלאכי ואילת. גופים רבים נותנים את אמוןם בתכנית זו ושותפים בהובלתה: אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, קרן רש"י, עתידים, משרד החינוך, קרן המאה - בנק לאומי, קרן אדנהאור.

הדתיים של המיעוט המוסלמי.

אפילו מדינת לאום כמו סלובניה, שהינה מדינת לאום חדשה שהוקמה על שטח שהיה חלק מיוגוסלביה הקומוניסטית של המרשל טיטו, הפכה למדינת לאום משגשגת עם כלכלה חופשית, אבל עם שירותים רווחה רחבים וסולידריות חברתית.

לסיכום, בהתייחסות למדינת ישראל, ניתן לומר שמאבק למען חברה שוויונית וסולידרית יותר הוא מאבק נכון וצודק, אך עליו להכיר בעצם קיומה של מדינת ישראל כמדינת לאום יהודית דמוקרטית כתנאי הכרחי.

אזרחי המדינה. בסוף מלחמת העולם השנייה הייתה זאת מדינת הלאום הבריטית שאימצה את תוכניתו של הכלכלן המבריק, ג'ון מיינורד קינס, שחרתה על דגלה את מודל מדינת הרווחה, המבטיח שכר הוגן לכל פועל, תשלומי רווחה למובטלים ולנכים, פנסיה, מעונות יום לתינוקות, חינוך חנים ושירותי בריאות מקיפים. מדינות הלאום שמעגנות את זהותה של קהילת הרוב, צביונה, תרבותה, סמליה וחגיגה הן אלה שהפכו למדינות הרווחה המתקדמות ביותר, בעלות הפערים הנמוכים ביותר, שמבטיחות את איכות החיים הטובה ביותר לאזרחיהן. רק מדינה שהרוב הלאומי בה ירגיש שתרבותו וזהותו נשמרות ומעוגנות במרחב המדינתי והציבורי, תוכל להעניק זכויות קולקטיביות למיעוטים וליצור תחושה של סולידריות חברתית ושירותי רווחה מתקדמים לכלל אזרחיה, גם אם הם משתייכים לקהילת המיעוט.

מדינת כל אזרחיה כמו ארצות הברית, שלא נותנת משנה תוקף לדרישות רוב לאומי כלשהו, תהיה מדינת כלכלה ליברלית בה היזמה הפרטית תקודש, ולא תהיה בה דרישה לסולידריות חברתית כלכלית רחבה. זהו המושך של המסורת האמריקאית מאז הצהרת העצמאות, שרואה במדינה כלי שנועד להבטיח את חירות הפרט, הכוללת התעשרות ללא גבולות.

אמנם יש מדינות רווחה שאינן מדינות לאום - כמו בלגיה וקנדה הדו-לאומיות, ושוויון הרב לאומיות. אך אם נבחן מדינות אלו לעומק נראה שהמצב בהן רחוק מלהיות מושלם, או אפילו טוב. בלגיה נמצאת במתחים תמידיים בין הוולנים לפלמים והיא על סף התפרקות חדשות לבקרים כתוצאה ממשברים פנימיים. במשאל עם שנערך בקנדה, בחלק דובר הצרפתית, קוויבק, רק 0.5% מנעו את פרישת החבל והפיכתו למדינת לאום עצמאית. הרוב דובר הצרפתית האשים את המיעוט דובר האנגלית בחתרנות. שוויון היא למעשה מדינה בה ההחלטות המהותיות במדינה מתקבלות במשאל עם, כך שהרוב יכול לממש את רצונו גם ללא אישור המוסדות הנבחרים של המדינה השוויצרית. כך, התקבלה ההחלטה לאסור את בנייתם של צריחי מסגדים, החלטה שפוגעת בקהילת המיעוט המוסלמי בשוויון. החלטה שכזו לא הייתה עוברת במדינת הלאום היהודית, שמכירה בחופש הדת ובמעמד המוסדות

אדם לאדם... / נמרוד רפפורט, רכז בתכנית "הדירות הפתוחות"

"כשאנו מטיילים לבילה לאורך רחוב, ולעומתנו רץ אדם, הנראה לנו כבר ממרחק - לפי שהרחוב עולה לנגדנו והירח במלואו - הרי לא נאחז בו, אפילו הוא חלוש וממוטר, אפילו רץ אחריו משהו וצועק, אלא נניח לו להמשיך במרוצתו.

משום שלילה הוא, ולא בנו האשמה שהרחוב עולה לנגדנו במלוא אור הירח, ומה גם שאפשר כי שניים אלה ערכו את הרדיפה הזו להנאתם: אפשר ששניהם רודפים שלישי, אפשר שהראשון נרדף על לא עוול בכפו: אפשר שהשני מבקש לרצוח אותו ואנו נעשה שותפים לרצח: אפשר שאין השניים יודעים כלל זה על זה, וכל אחד מהם רץ על דעתו שלו למיטתו: אפשר שהם סהרורים: אפשר בידי הראשון נשק.

ולבסוף: האין אנו זכאים להיות עייפים? האם לא שתינו יין רב כל כך? שמחים אנו, שכבר איננו רואים אף את האיש השני."

הרצים אל פנינו/קפקא.

בכוחות עצמנו. אם ניכשל, יהיה זה הכישלון שלנו. לא נצפה לעזרה מגורם חיצוני ואף לא נטרח לבקש אותה. ואם כל אדם ינהג כך, החברה תהיה חזקה ולא נזדקק לערבות הדדית, למיסים, לתשלומים לאמהות חד-הוריות, לאברכים ולשאר נזקקים.

השנייה - עלינו לקבל אחריות חברתית. ההבנה, מתוך ההתבוננות בסבלו של האחר, כמה קל לעזור על-ידי תרומה מינורית מצדנו, לשאול "מה קרה?", "הכל בסדר?" "אפשר לעזור במשהו?". נסו לדמיין איך העולם היה נראה אם כל אדם היה עושה דבר מה למען האחר, על פי יכולתו כל יום. דמינו כמה אנשים נזקקים עוברים על פנינו, מה היה קורה אם כל אחד מהם היה מקבל יד תומכת? לפעמים כל מה שהם צריכים זה משהו שיאמין בהם, שיעניק להם אמפטיה ואהדה.

בעיני, מעורבות חברתית אמיתית היא זו המשלבת בין הדברים. שקוראת ודוחפת אותי כאדם להיות עצמאי ואחראי לגורלי ובד בבד להיות רגיש לזולתי ולעזור לסביבה שלי להיות טובה יותר עד כמה שאפשר.

רבות קראתי את הקטע הזה של קפקא המנסה להתעמת עם אותו יסוד בנפש אנושית שלא מניח לנו - אמפטיה. האדם, אם רוצה או לא רוצה, מזדהה עם אחריו, רואה מן הצד את הכאב ואת הקושי של האחר ומבין שיכול להיות כי יבוא יום והוא יהיה הסובל, ואילו האחר יהיה המתבונן מן הצד.

מנקודת ההשקפה הזו אנו יכולים להגיע לשתי מסקנות שונות לחלוטין.

הראשונה - עלינו לקבל אחריות אישית על חיינו. ההתבוננות בסבל של האחר נותנת לנו מוטיבציה לעשות כל אשר ביכולתנו כדי לא להגיע למצב כזה. לא להיות במקום שבו אנו נזקקים לרחמים של אחרים; במצב נזקק אשר קיומו תלוי בטוב ליבו של האחר; כשהארוחה הבאה תלויה במה שנמצא בפח אשפה או בשאריות של בתי עסק שסוגרים מכולתם בשעת לילה מאוחרת; כשהחלטה מדינית על צמצום קצבאות יכולה להביא אותנו אל פי תהום וסף רעב. לעצמנו נשן: "אנו לא נהיה כאלו". אנו נהיה עצמאיים, יצרניים, מרוויחים, לא תלויים באף אדם אלא רק

"חוק האברכים" - הצד השני של המטבע / אלון גל, פעיל ב"קרן משה - התכנית למנהיגות"

משפחתם חיים של דוחק כלכלי. אין יומרה של החוק הזה לקדם לימודים גבוהים יוקרתיים, בדומה נניח למענקי דוקטורנטים אצלנו באקדמיה: החוק עוסק במפורש בעוני. לראייה, הקריטריונים שהוא מציג לזכאות, כגון מספר ילדים, חוסר במקור הכנסה וכדומה.

ברצוני להאיר נקודה נוספת: אין שום בעיה שהמדינה תתמוך בתחומי חינוך שלא מוערכים על ידי רוב העם. המדינה מסבסדת ליגות ספורט לנוער, תיאטרון, קונצרטים, לימודי פילוסופיה, ספרות ועוד תחומים רבים שאינם רווחיים בשום מדד, וודאי שאינם נצרכים על ידי רוב כלשהו בקרב האזרחים. לרוב התחומים האלה אין ולו חלק קטן מהתמיכה הפוליטית הרבה שלה זוכים החרדים.

לאור זאת קשה שלא לתהות מה כל כך מרגיז את ציבור הסטודנטים. די ברור שזה לא הכסף: הסכום זעום יחסית למאבקים אחרים שניתן היה לתמוך בהם, כמו לדוגמה העלאת גיל הפרישה של אנשי צבא הקבע או גבייה של חלק גדול יותר ממשאבי הגז הטבעי שנמצא לקופת המדינה, שתי סוגיות שעוסקות בסכומים גדולים פי כמה. אני סבור שהגורם המרכזי לכעס ולתחושת המרמור הוא ההרגשה שהחרדים לא מועילים לחברה הגדולה. אני לא מתבייש לומר שפעמים רבות שמעתי תלונות מחברים שונים על כך שהחרדים מהווים טפילים על גב הרוב החילוני-דתי היצרני. אני שומע קריאות רבות לשיוויון, אבל אני לא חושב שמדובר בשיוויון שמישהו מהמפגינים מעוניין בו. במילים אחרות, אף אחד מהמפגינים לא מקנא באורח החיים שתלמידי ישיבות אלה בוחרים לנהל. הכינוי "פראירים", שהפך לרווח, מופרך לדעתי לחלוטין.

ברצוני להצביע על הבדל משמעותי נוסף בין החרדים לסטודנטים: החרדים יש "יצוג בכנסת. לסטודנטים אין. זוהי כוחה של דמוקרטיה, וזהו ההבדל בין סקטור שמצביע משיקולים כלכליים וחברתיים, למען קידום ענייניו, אל מול רוב גדול שאיננו יודע מה הוא רוצה ולאן מועדות פניו.

יש לטפח את החברה החרדית ובהחלט גם לעודד בה יציאה לתעסוקה והשתלבות שיוויונית במדינה, אך הדרך הגרועה ביותר לבצע זו היא לגזול את לחמם של העניים. מסלול של קירוב לבבות, בניית אמון והבנה הדדית הן הדרכים הנכונות להגיע לפתרון.

ההפגנות סביב חוק האברכים בשבועות האחרונים היו ההתגייסות הפוליטית הגדולה והמשמעותית ביותר שהייתי עד לה עד כה באוניברסיטה, אולי חוץ מההפגנות שהתרחשו בסמוך למשט לעזה בשנה שעברה. בנוסף, אגודת הסטודנטים, שלמיטב ידיעתי נוטה להתרחק מתחומים פוליטיים, בחרה לקחת חלק פעיל במאבק הפעם: איש דוכן מול בית הסטודנט שמגייס אנשים, ומימון הסעות להפגנות.

החרדים הם אוכלוסייה ענייה שמתקיימת בדוחק, עובדה שרוב המפגינים נגד החוק החדש לא מכירים ולא מעוניינים להכיר בזאת. עם זאת, מוכנים הסטודנטים, מבלי להניד עפעף, לדרוש שוויון שיפלה את כולם. מדינת ישראל לא דואגת לענייה: זו עובדה! אי אפשר לחיות מהבטחת הכנסה, בטח שלא בכבוד. לעומת זאת, ישנו מאבק סקטורי של החרדים, שמצליח לתת לפחות לחלק מהעניים מענה חלקי מאד, ועל כך צריך לברך ולא למחות. באופן כלשהו נוצרה האשליה שקיים קשר בין המלגות שמקבלים האברכים לבין כסף שהיה הולך אחרת להשכלה גבוהה או לכיסם של הסטודנטים, רעיון שאין לו שום אחיזה במציאות. על מאבק האברכים להוות השראה למאבקים חברתיים נוספים, ובכללם גם זה של הסטודנטים.

האברכים, תלמידי הכוללים, ברובם מעוטי יכולת. תלמידי האוניברסיטה, ברובם המכריע, אינם. בנוסף, רוב תלמידי האקדמיה לומדים כדי להעלות את הכנסתם בעתיד, ואינם נמצאים בסיכון להיכנס למעגל העוני. האברכים, שבחרים

במשרה מלאה,

מודעים לכך

שהם גוזרים

על עצמם

ו ע ל

צעד נוסף קדימה / נר זילברברג, פעיל בתכנית "הדירות הפתוחות"

שונים ובנומרות לא מוכרות. במהלך שהותי בשכונה למדתי דברים רבים ברמת המאקרו על פערים חברתיים ותרבותיים, וברמת הפרט למדתי על יחסים בין אנשים. אולם בעיקר למדתי דבר אחר: בשביל לתקשר עם מגוון כזה של אנשים שונים בזמן מוגבל נדרש ממני לעשות מאמץ מיוחד, לפרוץ מגבלות של שיח ו"לירות לכל הכיוונים". מה זה אומר מבחינה מעשית? להיכנס לבתים של אנשים שלא מכירים אותי, לשוחח עם אנשים שונים ומשונים ברחוב, גדולים וקטנים, לייצר גשרים עם האנשים, תוך ביטול המבוכה והביישנות.

למעשה זהו סוג של דרך חיים שאימצתי לעצמי. אני נוהג לכנות אותה "צעד נוסף קדימה". אז למה כתבתי את כל זה? אני קורא לכולכם, בעיקר הסטודנטים החדשים, המעוניינים להיות מעורבים חברתית, ובמיוחד לחבר'ה מ"הדירות הפתוחות" - קחו צעד נוסף קדימה. ותוך כך זכרו, יש לכם כאן גם אנשים נוספים עם מעט יותר ניסיון, שישמחו ללוות אתכם בצעדיכם הראשונים בדרך.

תקופת תחילת הלימודים. הרבה פנים חדשות צובאות על הקמפוס. דם חדש זורם גם ליחידה למעורבות חברתית ומתערבב עם הדם הקיים זה מכבר.

הגעתי לב"ש לפני מעט יותר משלוש שנים עם מטרה ברורה, מלבד לסיים בשלום את הלימודים, להיות פעיל חברתי במלוא מובן המילה. פעיל במובן של אדם העושה ולא רק מדבר.

חלפו עברו שלוש שנות לימודים ופעילות חברתית אינטנסיביות שלמדתי בהן את רזי שכונה ג': מי גר איפה; מי מסוכסך עם מי; מי זכה להיות מואשם או חשוד בגניבות, בדקירות, בסחר בסמים, בהברחות, ברצח ו... בכישופים.

למעשה כל כך התחברתי לשכונה, שאני מתקשה להבין איך בעוד שנה, כשאסיים את הלימודים, אהיה מסוגל לעזוב את הכחלונים, את חכמת, את אושר, את תמי השכנה, וכה רבים שסבבו אותי במשך השנים האחרונות.

בתקופה זו הגעתי לשטח שיפוט שונה לחלוטין מבית הגידול המקורי שלי: אנשים מתרבויות שונות, מרקע וממעמד חברתי אחרים, אשר חיים תחת חוקים

ארגון שגרירי רוטשילד

מעורבות. אחריות. מנהיגות.

השנה נפתחה ביחידה למעורבות חברתית באוניברסיטת בן-גוריון בנגב פעילותו של ארגון שגרירי רוטשילד. זוהי שנת פעילותו הראשונה של הארגון, הפועל היום בחמישה קמפוסים אקדמיים ברחבי ישראל. המחזור הראשון של השגרירים מונה מאה ושישה סטודנטים, בהם עשרים סטודנטים הפועלים באוניברסיטת בן-גוריון בנגב. מטרת הארגון הן להביא למיצוי היתרון היחסי והפוטנציאל הגלום בקרב צעירים ישראלים כשגרירים של שינוי חברתי, ובנוסף ליצור רשת מנהיגות רב-תחומית, הפועלת מעמדות השפעה בחברה הישראלית, לצמצם פערים ולקדם אחריות ומעורבות חברתית.

הארגון מלווה את הסטודנטים הפעילים בו משנה א' של התואר הראשון ועד לתארים מתקדמים, ומשלב פיתוח אישי, מקצועי, אקדמי וחברתי. בשנה הראשונה לפעילות יתמקדו הסטודנטים ברכישת ידע ומודעות בסוגיות מרכזיות בחברה הישראלית, ילמדו כיצד לבצע מיפוי מתאר יישובי ברמה מקצועית וכיצד לפתח מיזמים חברתיים. ארגון שגרירי רוטשילד פועל במסגרת קרן רוטשילד-קיסריה, קרן בבעלות משותפת של מדינת ישראל ושל משפחת רוטשילד. הקרן פועלת זה עשרות שנים לצמצום פערים בחברה הישראלית באמצעות השכלה גבוהה ופיתוח אחריות חברתית.

מחסום לפי הבהמה	מגולה (מכשירין) (5 3)	קץ, סוף (השאלה)	תגובה, מענה (השאלה)	ישיב ערבי בהרי נצרת	מזמר	לא טוב, גרוע
קורבן תמיד יומי שהוקרב בעבר (4 4)						
	הוא- אריך וייס					
חסר עניין, סתמי	יחד (3 2)	ממגורה	בן מין	החלק החיצון בפעמון		
ממונה על האוצר		בלו	מטבע כסף קדום		קץ מוחלט של עניין (5 מהעבר 2)	
התמיד במעשיו		מכפלת הכוח במהירות				
המושג הראשון במי המנדט (ש"מ)	נגשש ונעקב, נבלוש (עגה)	אמר, הגיד		עיר קדומה		
		מטבע אסייתי		מין צעף	צמית	
מפריע, מציק			ממלכי יהודה הראשון			
כביכול (6 3)	מילת איסור, אות אנגלית	אודות, בעניין	עוף דורס			
				אבר בפנים		
משרי מופע הארנבות של קספר (4 5)					מטבע אלבני	

**אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
היחידה למעורבות חברתית**

איתך החברה שווה יותר!

היחידה למעורבות חברתית

08-6461685

<http://web.bgu.ac.il/units/cau>